

Inspiratie.

‘De schoonheid van verval’

Monique Harbers is vooral bekend van kleurrijke foto's van koraal, vervallen landhuizen en scheepswrakken, maar vindt haar inspiratie in de zwart-wit portretten van Anton Corbijn en Richard Avedon. Van de schilders Vincent van Gogh en Paul Gauguin bewondert ze juist weer hun kleurgebruik.

Tekst: **Otti Thomas**

De foto die Anton Corbijn van Clint Eastwood maakte is een goed voorbeeld, zegt fotografe Monique Harbers. Ze doelt op een foto waarop de Amerikaanse acteur naar de kijker wijst. Zijn gezicht is zo scherp afgedrukt dat elke rimpel en individuele haar zichtbaar is. Zijn hand is onscherp en bestaat uit niet meer dan donkere en lichte vlakken.

“Corbijn fotografeert vaak bekende mensen, maar dat is niet de reden waarom ik zijn werk interessant vind. Het kan iedereen zijn, maar je ziet in zijn foto's dat hij een speciale band heeft met de mensen die hij fotografeert. Wat ik in Corbijn bewonder, is de aparte manier waarop hij mensen op een foto zet. De compositie die hij maakt en de glasheldere details.”

De keuze voor Corbijn is opmerkelijk. Harbers is zelf bekend van de serie foto's van het Curaçaose koraal die ze maakte vanuit een mini-onderzeeër, foto's van landschappen en dieren en foto's van huizen, waarvan de muren geregeld vol gaten zitten en de meeste verf al lang van de kozijnen is verdwenen. Een selectie van haar werk is op afspraak te bezichtigen in haar atelier in landhuis Francia en tot 28 september is in het Vlissingse MuZEEum de expositie ‘Schipbreuk, Bunitesa di Dekadensia’ te zien met foto's van scheepswrakken en een selectie onderwaterfoto's. Zelden staat er op de foto's een persoon en bovendien zijn ze allemaal in kleur. Dit in tegenstelling tot de meeste foto's van Corbijn en van Richard Avedon, ook een fotograaf met een voorkeur voor zwart-wit portretten van bekende mensen, onder wie Marilyn Monroe.

“Wat mij fascineert zijn de contrasten. Je kunt bij kleurenfoto's ook met mooie contrasten werken. Bovendien streef ik er net als zij naar om iets zo authentiek mogelijk in beeld te brengen.” Een andere overeenkomst is de liefde voor beweging, zichtbaar in het werk van Corbijn, Avedon en ook van Harbers. Een voorbeeld is de foto van het wrak van de Venezolaanse tanker Mario Bianca Guidesman, die deels aan het zicht is onttrokken door opspattend water van de zee. “Ik maak andere foto's, maar het werk van Corbijn en Avedon grijpt me aan en inspireert me. Overigens maak ik wel met veel plezier portretfoto's waarbij ik dat ene bijzondere moment, een typerende uitdrukking van een persoon, probeer te vangen met mijn camera. Alleen exposeer ik die foto's slechts zelden.” Harbers bewondert ook het werk van de Braziliaanse fotograaf Sebastião Salgado, wederom



Monique Harbers tijdens de opening van haar expositie in het MuZEEum in Vlissingen.

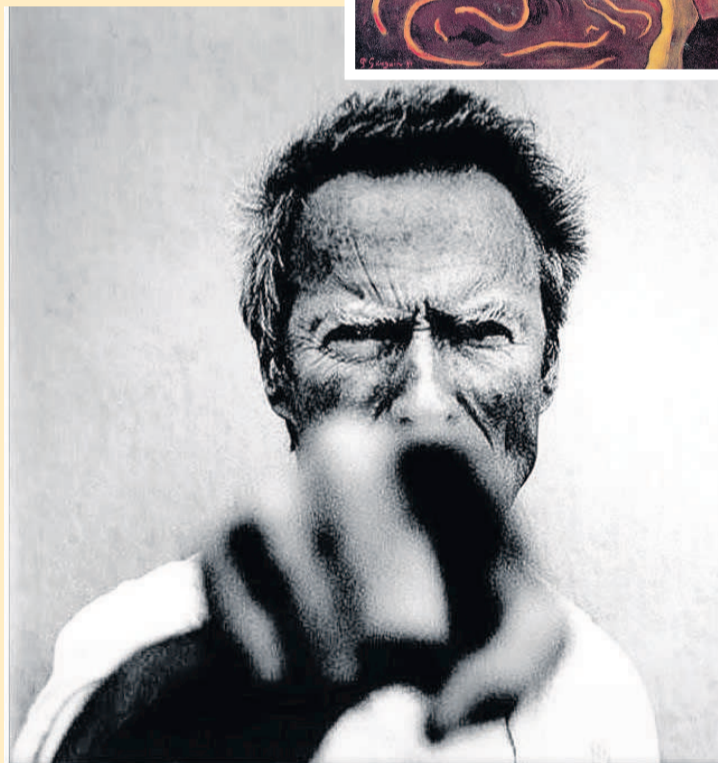
zwart-wit, maar van landschappen. Na de opening van de tentoonstelling in het MuZEEum in februari ging Harbers gedurende enkele dagen naar Madrid, waar ze jarenlang woonde. Ze bezocht een tentoonstelling van Salgado's landschapsfoto's, gemaakt vanuit vliegtuigen, helikopters en luchtballonnen. “Hij toont de schoonheid van de wereld en heeft tegelijkertijd de boodschap dat we de wereld en haar natuur moeten beschermen. Bij het maken van de onderwaterfoto's speelde dat ook voor mij een rol. Ik wilde wijzen op het belang van het behoud van het koraalrif en meer mensen bewust maken van de schoonheid. Niet iedereen krijgt de kans om 120 meter langs het rif af te dalen en getuige te zijn van het mysterie hiervan.”

Schoonheid staat ook centraal in de foto's van vervallen landhuizen en scheepswrakken. “Ik zie verval niet als iets negatiefs. Waar een ander een scheepswrak associeert met ellende, zie ik juist hoe mooi het is. De schoonheid van verval trekt me aan als een magneet, ook al voor ik als professioneel fotograaf werkte. Ik weet niet precies waarom. Misschien is het de kwetsbaarheid of de vergankelijkheid van alles. Misschien zoek ik ook iets dat andere mensen niet meteen opvalt en wil ik juist met een foto een verhaal vertellen over de schoonheid van verval.”

Als het gaat om kleuren en kleurgebruik, heeft Harbers een voorliefde voor schilders als Vincent van Gogh en Paul Gauguin. “Dat is juist weer heel kleurrijk. Er zijn inderdaad mensen die me vragen of Van Gogh me inspireert”, zegt ze. De mensen die dit vragen doelen specifiek op een onderwaterfoto die Harbers heeft bewerkt met de kleine cirkels en bochtjes die inderdaad lijken op de penseelstreken van de Nederlandse schilder. “Dit is een experiment waarmee ik de beweging van het water wil suggereren.”

Harbers had Van Gogh niet in gedachten toen ze de foto bewerkte, maar de schilder heeft net als de fotografen waarschijnlijk wel invloed. “Het is blijkbaar toch een bepaalde manier van kijken, die is beïnvloed door de mensen die me inspireren. Soms hoor ik dat mensen mijn stijl herkennen in de foto's die ik verkocht heb aan bedrijven en particulieren. Het is een bepaalde manier van kijken. Maar het is moeilijk uit te leggen, want ik ga af op mijn gevoel. Mijn ervaring als ik iets zie. Op een bepaald moment voel ik dat het perfect is. Zo wil ik het hebben, denk ik, en dan leg ik het vast.”

L'Homme à la hache van Paul Gauguin uit 1891



De foto die Anton Corbijn van Clint Eastwood maakte.



Sterrennacht boven de Rhône, Vincent van Gogh, 1888.